

ŠEIMOS SANTYKIAI ISLAME

Islamas yra išbaigtas gyvenimo būdas. Jis šeimą laiko kertiniu islamiškos visuomenės akmeniu. Jis šeimos atmosferą grindžia pasiaukojimu, meile ir paklusnumu. Kada mes sakome „šeima“, mes turime omeny tradicinį jos apibrėžimą, t.y. vyrą, žmoną ir vaikus. Seneliai taip pat yra platesnės musulmoniškos šeimos dalis.

Gali būti klausama: kaip islamas organizuoja šeimos tarpusavio santykius? Kad į tai atsakytume, mes turėtume sutelkti dėmesį į vyro-žmonos ir tėvų-vaikų santykius.

Ši eilutė pavaizduoja tikrą islamiškų vyro-žmonos santykių atmosferą:

„Ir tarp Jo Ženklų yra šis: Jis sukūrė jums sutuoktinius iš tokių kaip jūs, kad jūs galėtume juose rasti ramybę, ir Jis nustatė tarp jūsų švelnumą ir malonę.“ (Šv.Koranas-30-21).

Islamo Pranašas Muhammedas (Ramybė Jam) taip pat pabrėžė šias reikšmes, kada sakė: „Geriausio iš jūsų yra tie, kurie yra geriausi savo šeimai ir aš esu geriausias iš jūsų savo šeimai.“ Kartą jis sušuko: „Tik blogieji skriaudžia jas (moteris) ir gerbtinas yra tas, kuris jas gerbia.“ Kartą žmogus atėjo pas Pranašą (Ramybė Jam) ir paklausė: Kas yra labiausiai vertas geros mano draugijos? Pranašas atsakė: „Tavo motina, tavo motina, tavo motina, tada tavo tėvas.“ Štai kodėl islamas Rojų padarė po motinos kojomis pagal vieną iš Pranašo (Ramybė Jam) tradicijų.

Jeigu mes peržiūrėtume Taurųjį Koraną, mes pamatytume, kad jis mini tėvų-vaikų santykius keturiose pagrindinėse vietose. Prieš liepdamas vaikams būti geriems ir lojaliems savo tėvams, jis reikalauja, kad tėvai būtų ypač rūpestingi augindami savo vaikus. Kitais žodžiais tariant, jis sako, kad tėvai pirmiau atliktų savo pareigą prieš savo teises.

Apmąstykite tokias Tauriojo Korano eilutes: skyriuje, pavadintame Lukman (31-ame), Allahas sako:

„Ir neabejotinai Mes suteikėme Lukman išminties sakydami: Dėkok Allahui; nes kiekvienas, kas dėkoja, jis atsidėkoja (geru) jo sielai. Ir kiekvienam, kuris netiki, Allahas yra Visiškai Nepriklausomas, Vertas Šlovinimo. Ir (atminkite), kada Lukman tarė savo sūnui, kai jis ragino jį: „O, mano mylimas sūnau! Nepriskirk jokių partnerių Allahui. Štai! Partnerių priskyrimas (Jam) yra iš tikrųjų siaubingai klaidinga.“ Ir mes įsakėme žmogui rūpintis savo tėvais – Jo motina pagimdo jį silpnybėje po silpnybės, ir jo atjaukinimas įvyksta per du metus, todėl dėkok Man ir savo tėvams. Pas Mane yra kelionės galutinis taškas. Bet jei jie kovoja su

tavim, kad priverstų tave priskirti Man partnerį, apie kurį tu nieko nežinai, tada nepaklusk jiems, bet elkis su jais gražiai pasaulyje, ir sek keliu to, kuris paklūsta Man. Tada pas Mane bus jūsų sugrįžimas, ir aš pasakysiu jums apie tai, ką jūs darėte.“

(Šv.Koranas-31:12-15)

Tada Taurusis Koranas tęsia:

„O, mano sūnau! Štai! Nors tai būtų tik garstyčių grūdo svoris, ir nors būtų uoloje, ar danguje, ar žemėje, Allahas tai duos. Nes Allahas yra Sumanus, Gerai Žinantis. O, mano sūnau! Atlikinėk reguliarias maldas, reikalauk to, kas teisinga, ir drausk tai, kas yra klaidinga: ir būk kantrus, kad ir kas tave užgriūtų, tai yra teisingas pastovumas. Ir neišpūsk savo žandų (išdidžiai) žmonėms, nei akiplėšiškai vaikščioki žemėje, nes Dievas nemyli jokių pasipūtėlių ir pagyrūnų. Ir būk santūrus savo eisenoje ir nuleiski savo balsą, nes nemaloniausias iš garsų, iš tikrųjų, yra asilo bliovimas.“

(Šv.Koranas-31:16-19)

Šios eilutės nurodo, kaip musulmonai tėvai turėtų auginti savo vaikus, jei jie taip neaugina, jie gali tikėtis iš jų maišto ir neapykantos; bet atsidavę tėvai turi pilną teisę į tai, ką sekančios 17 skyriaus eilutės įsako. Šiame skyriuje, pavadintame Nakties Kelionė, Allahas sako:

„Tavo Viešpats paskelbė, kad tu negarbintum nieko išskyrus Jį, ir kad (tu rodytumėi) gerumą tėvams. Jei vienas jų ar abu sulauktų senatvės su tavim, nesakyk jiems „fu“, ir neatstumk jų, bet kreipkis į juos maloniais žodžiais. Ir apglėbk juos nuolankumo sparnu per malonę ir sakyk: „Mano Viešpatie! Suteik jiems malonės, nes jie rūpinosi manimi, kai aš buvau mažas. Jūsų Viešpats geriausiai žino, kas yra jūsų jumoje. Jei jūs esate teisingieji, tada klausykite! Jis visada atleisdavo tiems, kurie (į Jį) atsigręždavo.““

(Šv.Koranas-17:23-25)

Yra du pagrindiniai Tauriojo Korano skyriai, kurie apsprendžia ir aiškiai aprašo islamiškus santykius tarp tėvų ir vaikų. Tai santykiai, kurie, kaip mes matome, grindžiami tikėjimu Allahu ir nuojauta, jog Jis mato viską, ką mes darome, ir jog mes esame atsakingi Jam netgi blogu laiku, kad mes galėtumėte atlyžti prieš savo tėvus, kada esame pikti. Netgi tai turi būti kontroliuojama.

Tačiau prisiminkime, kad tai tinka tik tėvams, kurie atlieka savo pareigą, kurie nusipelno sulaukti tokio garbingo elgesio iš savo vaikų. Štai kodėl tada, kai pas Pranašą (Ramybė Jam) atėjo tėvas ir pasiskundė jam apie savo sūnaus nedėkingumą, sūnus tarė: „Jis buvo nemalonus man, o Allaho Pasiuntiny, anksčiau nei aš parodžiau savo nedėkingumą jam.“ Todėl Pranašas (Ramybė

Jam) nekaltino sūnaus, bet jam nepatiko jo tėvo požiūris. Tai yra žinia visiems tėvams.

Trečioji vieta Tauriajame Korane, kur yra minimi tėvų-vaikų santykiai, yra 46 skyriuje, pavadintame Al-Ahkaf, kur Allahas sako:

„Ir Mes įsakėme žmogui būti paklusniam ir švelniam savo tėvams. Jo motina sunkiai jį nešioja ir sunkiai jį gimdo. Jo išnešiojimas ir atpratimas tęsiasi trisdešimt mėnesių, iki kol, kai jis įgyja visą jėgą ir pasiekia keturiasdešimt metų, jis taria: „Mano Viešpatie! Sužadink mane, kad aš galėčiau dėkoti už malonę, kuria mane ir mano tėvus apdovanojai ir kad aš daryčiau gera, kas Tau priimtina. Ir būk man maloningas dėl mano palikuonių. Aš atgailaudamas atsigrežiu į Tave ir štai! Aš esu vienas iš musulmonų.““

(Šv.Koranas-46:15)

Apie tokius vaikus Taurusis Koranas sako: „Tokie yra tie, iš kurių Mes priimame geriausia iš to, ką jie daro, ir Mes dovanojame jų blogus darbus tarp Rojaus gyventojų-tiesos pažadas, kuris jiems buvo pažadėtas (pasaulyje).“

Taurusis Koranas tada atsigrežia į kitą vaikų kategoriją, kurie yra netikintieji ir, kaip taisyklė, nedėkingi savo tėvams. Jis skelbia:

„O tam, kuris sako savo tėvams: „Fu jums abiem! Ar jūs man grasinat, jog aš būsiu pagimdytas (dar kartą), kada kartos prieš mane atsiveikino su šiuo pasauliu!“ Tuo tarpu jie tikrai šaukiasi Allaho pagalbos ir sako: „Vargas tau! Patikėk! Iš tiesų, Allaho pažadas yra teisingas.“ Bet jis sako: „Tai nieko daugiau kaip tik senos pasakos.““

(Šv.Koranas-46:17)

Komentuodamas tokį požiūrį, Allahas sako:

„Tokie yra tie, kuriems Žodis apie Džinų ir žmonijos tautas, kurios praėjo prieš juos, turi efekto. Išties, jie yra pralaimėtojai. Ir kiekvienam bus padėtis, priklausomai nuo to, ką jie padarė; kad Jis galėtų pilnai jiems atlyginti už jų darbus! Ir dėl jų nebus suklysta.“

(Šv.Koranas-46:18-19)

Ketvirta ir paskutinė vieta Tauriajame Korane, kurioje nurodomi vaikų-tėvų santykiai, yra tai, kas trumpai paminima 29 skyriuje:

„Mes įsakėme žmogui būti geram ir nuolankiam savo tėvams. Bet jei jie kovoja, kad priverstų tave priskirti Man tai, apie ką tu nieko nežinai, tada nepaklusk jiems. Pas Mane yra jūsų sugrįžimas ir aš papasakosiu jums, ką jūs darėte.“

(Šv.Koranas-29:8)

Ši eilutė iš esmės nurodo netikinčius tėvus, kurie turi teisę į savo vaikų musulmonų paklusnumą, iki kol jie nereikalauja maištauti prieš Allahą. Tokiu

atveju jiems neturėtų būti paklūstama, bet gero jiems darymas turėtų tęstis nepaisant religinių skirtumų.

Kadangi šeima yra kertinis visuomenės akmuo, laimė ir klestėjimas bus pasiekta tik tada, jei tėvai ir vaikai bus atsidavę Tauriojo Korano vadovavimui, vieninteliam vadovavimui, kuris yra patikrintai sėkmingas.

Tokiu atveju visi atliks savo pareigas ir teises maloniausia maniera, kaip mes matėme anksčiau.